

200-vuotias Australia terävöittää siirtolaisuuspolitiikkaansa

Maailman vanhin ja pienin manner vietti v. 1988 eurooppalaisen asutuksensa 200-vuotisjuhlia pohtien identiteettiään ja siihen olennaisesti liittyvää siirtolaisuutta enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Maan 16-miljoonaisesta väestöstä 40 prosenttia on siirtolaisia tai näiden lapsia. Yksi ydinkysymyksiä on Aasian läheisyys ja sen lisääntyvä väestöllinen ja taloudellinen merkitys maassa, jossa vallitsevana on Euroopasta tuotu ja Australian oloissa kehittynyt kulttuuri. Historiantutkija G. Blainey onkin kysynyt huolestuneena, voiko harvaan asuttu Australia säilyä omalemmaisena, vai kehittykö se osaksi Aasiaa, kuten se tavallaan oli ennen eurooppalaisten tuloa.

Perustana siirtolaisuudesta käydyllä keskustelulla on pitkän komiteatyöskentelyn tuloksena ilmestynyt, ja puheenjohtajansa mukaan nimetty, FitzGerald-raportti, jonka sanoma on selvä. Australian siirtolaisuuspolitiikka ei ole ajan tasalla ja vaatii nopeita uudistuksia.

Siirtolaisuudella on edelleenkin suuri merkitys Australian väestönkehitykselle. Heinäkuusta 1986 heinäkuuhun 1987 Australian nettoväestönkasvu oli 230.000 henkeä; tästä 45 prosenttia, eli 103.700 henkeä, oli siirtolaisuuden ansiosta. Siirtolaiستavoitteen nostaminen 150.000:een ja myöhemmin aina 200.000 henkeen vuodessa katsotaan perustelluiksi ja Australian etujen mukaiseksi.

Australian siirtolaisuuspolitiikka on ollut paljolti lyhyen tähtäyksen **ad hoc** -toimintaa. Nyt FitzGerald -raportti vaatii kokonaisvaltaista perspektiiviä 10 vuoden tähtäyksellä. Tavoite kolmelle ensimmäiselle vuodelle on 150.000 siirtolaista ja määrät seuraavina seitsemänä vuotena riippuisivat maan taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä.

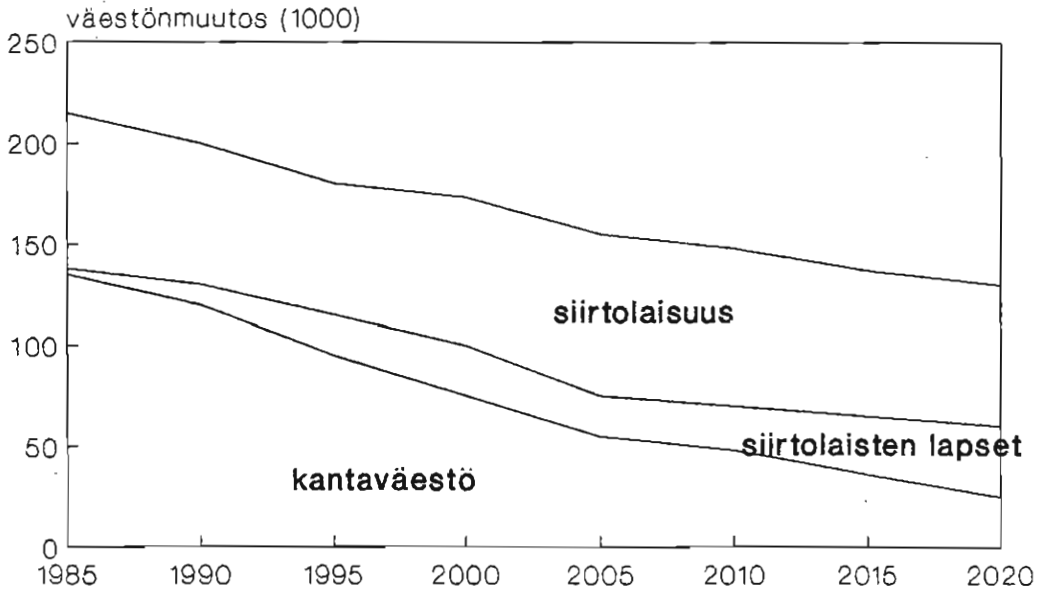
Maan taloudellisen tilanteen paraneminen luo edellytyksiä siirtolaisten määrän lisääntymiselle. Työttömyys on pudonnut noin seitsemään prosenttiin, inflaatio on laskenut 5-6 prosenttiin, villan ja sokerin hinta on noussut ja ulkomaan kauppa on kehittynyt suotuisasti. Vuoden lopulla odotetaan hyvää satoa, sillä säät ovat olleet suotuisat.

Siirtolaisten valitsemiseksi ehdotetaan seuraavat ryhmät:

1. perhesiirtolaisuus noin 40.000 henkeä
2. pakolaiset yms. noin 15.000 henkeä
3. avoin siirtolaisvalinta noin 95.000 henkeä

Siirtolaisten rekrytointialueena on koko maailma. Painopisteen tulee olla hakijoiden ammatillisessa pätevyudessa, nuoruudessa ja kielitaidossa. Erityisesti pyritään rohkaisemaan liikemiesten ja pääomia omistavien siirtolaisten maahan muutttoa. Sukulaisuus suhteet olisivat toissijaisia ja sukulaisten tulisi olla Australian kansalainen. On ilmeistä, että sukulaissiirto-

Siirtolaisuuden vaikutus Australian väestönkasvuun

Australian väestönhuasteissa uskotaan siirtolaisuuden olevan keskeinen väestönkasvuun tekijä.
(Lähde: Department of Immigration and Ethnic Affairs, Population Forecasts and Projections 1984-2020.)

laisuuden pienentäminen vähentäisi siirtolaisuutta ennen kaikkea Aasian maista. V. 1985 peräti 55 prosenttia siirtolaisista oli ns. sukulaismuuttajia, joilla ei aina ollut hyvää koulutusta ja Australian ensisijaisesti tarvitsemia ammattitaitoja.

Mutta siirtolaisuus ei ole vain talouspolitiikkaa. Kysymys on ihmisistä, joten siirtolaisuuden vaikutukset yhteiskunnassa ovat monimuotoisia. FitzGerald -raportin mukaan monikulturalismin filosofiaa ei ole vielä laajasti ymmärretty Australiassa. Diskriminointi ja rasismi uusia australialaisia kohtaan ovat yhä todellisuutta. Perheen merkitys sopeutumisessa uusiin oloihin on tärkeää ja erityisesti tulisi kiinnittää huomiota siirtolaisnaisten aseman parantamiseen mm. tulkkipalvelujen ja kielenopetuksen avulla.

FitzGerald-raportissa on keskeinen vaatimus, että siirtolaisuuden tulisi olla koko väestön ja maahan tulevien siirtolaisten

yhteinen asia. Monet australialaiset ovat siinä käsityksessä, että uus-australialaiset eivät halua sitoutua maahan. Merkkinä tästä pidetään sitä, että miljoona siirtolaista ei ole hakenut Australian kansalaisuutta. Siirtolaisuuden tulisi olla molemminpuolinen sitoumus australialaisen yhteiskunnan ja tulokkaiden välillä. Tarvitaan yhtenäinen siirtolaisuusfilosofia, jonka kaikki australialaiset voisivat tiedostaa ja hyväksyä, kun he tietävät, miten siirtolaisuus vaikuttaa heihin nyt ja tulevaisuudessa. Australialaiset haluavat tietää ja tulla kuulluiksi siirtolaisuusasioissa.

FitzGerald -raportti on vain suositus, mutta se tulee vaikuttamaan voimakkaasti Australian siirtolaisuuspolitiikan kehitykseen lähivuosina. Niinpä Bob Hawken johtama työväenpuolueen hallitus nosti äskettäin maahanpääsypistemäärän 70:stä 80:een. Muutos suosi nuoria ja hyvin koulutettuja hakijoita perinteisen perhesiirtolaisuuden

kustannuksella. Muutoksen arvellaan vähentävän erityisesti Aasian maista tulevaa siirtolaisuutta. Australiaan pyrkijöistä ei ole puutetta. Viime vuosina on Australian edustustoihin eri puolilla maailmaa jätetty yli miljoona hakemusta. Näistä vain noin 10 prosenttia on hyväksytty. Myös se, että hakijat joutuvat nyt maksamaan huomattavan suuren anomuksen käsittelymaksun, tulee karsimaan hakijoita.

Nähtäväksi jää, miten uusi suuntaus Australian siirtolaisuuspolitiikassa vaikuttaa suomalaisten siirtolaisuuteen. Maan 14.000:n suomalaisjoukko on lisääntynyt vain noin 100 hengellä vuosittain. Ammattitaidottomalla - tai edes hyvällä kirvesmiehellä - ei ole mahdollisuuksia päästä Australiaan, kuten vielä 1970-luvun alkupuolella. Sen sijaan koulutetuilla henkilöil-

lä on hyvät mahdollisuudet ylittää 80 pisteen raja. Listan kärjessä ovat alle 35-vuotiaat ja korkeakoulututkinnon suorittaneet tietokonealan asiantuntijat ja sairaanhoitajat.

Australiassa on viime aikoina käyty vilkasta keskustelua siirtolaisuudesta. Erityisesti oppositiojohtaja John Howard on joutunut tulilinjalle lausunnostaan, jonka julkinen sana tulkitsi haluksi rajoittaa aasialaisten siirtolaisten maahanpääsyä. Tämä on aiheuttanut ristivetoa liberaalipuolueessa samoin kuin sen liittolaisessa, kansallisessa puolueessa. Pääministeri Hawke tarkkailee tilannetta sivusta ja uskoo voittavansa runsaan vuoden kuluttua pidettävissä parlamenttivaaleissa, joissa siirtolaisuuspolitiikka tulee olemaan yksi tukevimpia lyömäaseita.